

บทคัดย่อ

181067

- ชื่อภาคนิพนธ์** : ทักษะต่อแนวคิด ทิศทางและรูปแบบหลักสูตรอิสลามศึกษาที่สอนควบคู่วิชา
สามัญในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ : กรณี
ศึกษาโรงเรียนอาลาวิยะหิวิทยา
- ชื่อผู้เขียน** : นายมุฮัมมัด บิลหะยีอาบูบากา
- ชื่อปริญญา** : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาศาสตร์)
- ปีการศึกษา** : 2548

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด ของการ
จัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษากับวิชาสามัญในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม 2) เพื่อ
ศึกษาทิศทางต่อการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษากับวิชาสามัญในโรงเรียนเอกชนสอน
ศาสนาอิสลาม และ 3) เพื่อศึกษารูปแบบอิสลามศึกษากับหลักสูตรวิชาสามัญ ในด้านการ
จัดการทั้งสองหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่สามารถสนองความต้องการของชุมชน โดย
ศึกษาข้อมูลจากบุคลากรผู้ทรงคุณวุฒิครูนักเรียนที่มีส่วนกับการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ผู้นำ
ชุมชนในท้องถิ่น ในฐานะผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ รวมจำนวนทั้งสิ้น 20 คน โดยใช้การสัมภาษณ์แบบ
เจาะลึกและการสังเกต จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ โดยอาศัยหลักตรรกควบคู่บริบท
รวมทั้งใช้บรรยายเชิงพรรณนาประกอบ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญโดยรวม มีการรับรู้ในเรื่อง แนวคิดการจัดการหลักสูตร
อิสลามที่สอนควบคู่วิชาสามัญมีการบริหารสองหลักสูตรมีเนื้อหาวิชาสามัญและศาสนา
เปรียบเทียบมี 2 โรงเรียน การจัดการศึกษาทั้งสองหลักสูตรตั้งแต่ระดับประถมโดยเฉพาะ
หลักสูตรอิสลามศึกษาขาดการเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาการของหลักสูตรทั้งสอง สังคมเห็นความสำคัญ
ของศาสนศึกษา

ทิศทางของการจัดการทั้งสองหลักสูตรเนื้อหาวิชาการทั้งวิชาศาสนาและสามัญมีมาก
เกินไป เนื้อหาสาระวิชาที่ซ้ำซ้อน นักเรียนไม่มีเวลาสำหรับค้นคว้า และในการพัฒนาตนเอง และ
การจัดการหลักสูตรทั้งสองสำหรับครูสอนศาสนาและสามัญไม่พัฒนาขาดการนำวิชาการใหม่ๆ มา

ประกอบการสอน ขาดการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาที่บูรณาการวิชาสามัญโดยเฉพาะ ผู้เรียนจบหลักสูตรอิสลามศึกษาชั้นสูงสุดต้องรับรองวิทยฐานะ

รูปแบบของการจัดการเรียนการสอนของทั้งสองหลักสูตร การจัดการเวลาเรียนของผู้เรียน เวลาสอนของครู มีชั่วโมงเรียน และจำนวนวันมากเกินไป การจัดการศึกษาไม่สนองความต้องการ ความถนัดของผู้เรียนและขาดการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกและให้สามารถสนองความต้องการ ของชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

สิ่งที่ปัญหา หรืออุปสรรคของการพัฒนาหลักสูตรทั้งสองนี้โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในการดำเนินงานจัดทำหลักสูตรบูรณาการทั้งสอง แต่เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจและการนำไปปฏิบัติใจในการจัดหลักสูตร คือ 1) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขาดงบประมาณ ในการสนับสนุนการสอนด้านบุคลากรที่จะต้องใช้งบเพิ่มขึ้น การจัดผลิต จัดหาสื่อวัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ 2) ครูผู้สอนและนักเรียนไม่เข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรทั้งสองและการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน ขาดคณะทำงานหลักสูตรอิสลามศึกษา 3) ครู ไม่ยอมปรับเปลี่ยนการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนขาดบุคคลากรที่สามารถนำเสนอความรู้ด้านสามัญศาสนามาบูรณาการ การสอนให้นักเรียน และ 4) นักเรียนขาดระเบียบวินัย ขาดความ รับผิดชอบ ทำให้เป็นอุปสรรค ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง 5) นโยบายของรัฐเหมาะสมแต่ขาดหน่วยงานปฏิบัติในพื้นที่การให้ สนับสนุนที่ไม่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะสำคัญที่ได้จากการศึกษา คือ โรงเรียนจะต้องพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้อง กับวิถีชีวิต และต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกโปรแกรมเรียนที่ตนเองถนัดควรพัฒนาและ บริหารหลักสูตรศาสนาและสามัญให้สามารถเชื่อมโยงตั้งระดับอนุบาลจนถึงมัธยมปลาย ตลอดจนการพัฒนาการสอนบุคคลิกภาพครู ต้องลดเนื้อหาสาระที่ซ้ำซ้อน ภาครัฐต้องส่งเสริมให้มี คณะทำงานดูแลหลักสูตรในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาจากทุกส่วน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาในโรงเรียน ควรเปิดโปรแกรมภาษาที่นักเรียนถนัดเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นการเรียนศึกษา ต้องเสริมบูรณาการศาสนาทุกเรื่องในหลักสูตรวิชา สारวัญ

ABSTRACT

181067

Title of Research Paper : Attitude toward the Concept, Direction and Form of the Islamic Studies Program Offered along with the Formal Education Program in Islam Private Schools in Southernmost Provinces : A Case Study of Alavecy Wittaya School

Author : Mr. Muhammad Bilhaj Abubaka

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2005

The three objectives of the survey were 1) to examine the concept of the management of the Islamic studies program offered along with the formal education program in Islam private schools ; 2) to find out the direction of the management, and 3) to investigate the form of the Islamic studies program and that of the formal education program. The focus was on the management of both programs which can serve the community needs. The data were collected from 20 key people involved in education, teachers, students, school administrators, local community leaders. In-depth interview of the 20 key informants was conducted and observation was made to collect the data, which were analyzed based on logic and content. Then the data were described.

It has been found that the key informants are aware of the concept of teaching Islamic studies along with formal education. This is because the community still sees the importance of Islamic studies. However, there is still no link between Islamic studies and formal education.

Regarding the direction of the management, there are too much content in both Islamic studies and formal education. There is overlapped content in some courses. The students have no time for research and self – development. The teachers, both religious

teachers and formal education teachers, are not development and do not introduce modern knowledge to their classes. In fact, there is lack of the integration between Islamic studies program and the formal education program. Those who have completed the highest level of the Islamic studies program will be awarded a certificate.

Concerning the form of management of both program, the teachers and the students are overloaded. There are too many teaching days and too many teaching hours. The curriculum does not meet the students' needs. The students have no opportunity to choose the subjects they want to study. The curriculum does not serve the community and is not in harmony with local culture.

Problems and Obstacles. There are five main problems of the development of the two problems because Islam private schools still lack knowledge and understanding of implementation.

1) Islam private schools do not have enough budget to employ teachers, to purchase material, facilities, and equipment, and to get access to knowledge sources.

2) Both teachers and students do not know how to develop the programs and improve them. In fact, there was no committee to work on the Islamic studies program.

3) The teachers do not change learning activities. There is lack of the personnel to help integrate Islamic studies and formal education.

4) The students lack discipline and responsibility, which hinders their self-development.

5) Although the government policy is suitable, there is no obvious support from government agencies in the local area.

Recommendations

The schools must develop a curriculum that is in harmony with the course of community life. The students should be given an opportunity to choose the program that they like. The religious program and the formal education program should be linked since kindergarten until high school. The teachers should attend training on personality development. Overlapped content between courses should be reduced. The government should set up a committee for overseeing the curriculum in Islam private schools. The committee should come from all parties concerned. The parents should participate in educational management. A variety of language courses should be offered for students to enroll in. Especially, all formal education courses should include Islamic studies.